

ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ – ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ορισμός: Ο λόγος γενικά είναι η διανοητική ικανότητα του ανθρώπου να σχηματίζει και να εκφράζει τις σκέψεις του με την ομιλία. Ο λόγος διακρίνεται σε :

α) προφορικό, ο οποίος προηγείται, γιατί πρώτα ο άνθρωπος χρησιμοποίησε την ομιλία.

β) γραπτό, που ακολούθησε γιατί κατόπιν αισθάνθηκε την ανάγκη να απεικονίσει την ομιλία του με σύμβολα (γράμματα).

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

1. Χαρακτηρίζεται από αυθορμητισμό και ζωντάνια.
2. Ικανοποιεί τρέχουσες ανάγκες της καθημερινής ζωής.
3. Μεταδίδει τα μηνύματα με αμεσότητα και φυσικότητα.
4. Παραστατικότητα -αποτελεσματικότητα με τη χρήση εξωγλωσσικών στοιχείων (χειρονομίες, έκφραση προσώπου, βλέμμα) και παραγλωσσικών στοιχείων (επιτονισμός, παύσεις, προφορά, ένταση φωνής)
5. Είναι προνόμιο όλων, ανεξαρτήτως ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου.
6. Απλότητα - χρήση παρατακτικής σύνδεσης ή ασύνδετου σχήματος.
7. Προηγείται του γραπτού ιστορικά και βιολογικά.
8. Ευνοεί την φιλική προσέγγιση και την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων.
9. Καλλιεργεί την κριτική σκέψη και τον προβληματισμό μέσω του διαλόγου.
10. Εξελίσσεται, εκφράζει τις εκάστοτε ανθρώπινες ανάγκες και αντιλήψεις.
11. Η ασάφεια εξαιτίας της πολυσημίας των λέξεων αποκαθίσταται με άμεσες διευκρινίσεις.
12. Παρέχεται η δυνατότητα αλλαγής ή βελτίωσης των λεγομένων του ομιλητή.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- ✓ Είναι εφήμερος.
- ✓ Χαρακτηρίζεται από προχειρότητα στην έκφραση, ελλειπτικότητα, επαναλήψεις, παύσεις, κενά, ασυνταξίες, καθώς είναι απροσχεδιαστος.
- ✓ Είναι πιο αναλυτικός και λιγότερο ακριβής.
- ✓ Χρησιμοποιούνται πολλές λέξεις ασαφούς σημασίας , μικρότερο ποσοστό ουσιαστικών, επιθέτων και επιρρημάτων σε σχέση με το γραπτό λόγο.
- ✓ Δεν έχει επαρκώς επεξεργασμένο λεξιλόγιο και δε διασφαλίζει τη σωστή μεταφορά και πρόσληψη του μηνύματος από το δέκτη στον πομπό.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

1. Επιμελημένη σύνταξη, διατύπωση, φροντισμένο λεξιλόγιο, καθώς είναι προσχεδιασμένος και επιτρέπει τον έλεγχο.
2. Περιλαμβάνει ολοκληρωμένες προτάσεις και φράσεις.
3. Σαφήνεια, πυκνότητα νοημάτων, ακρίβεια στη έκφραση, προσεκτική επιλογή κατάλληλων λέξεων.
4. Ποικιλία - ύπαρξη μεγάλου αριθμού συνδετικών - μεταβατικών λέξεων.
5. Χρήση υποτακτικής σύνταξης - μακροπερίοδος λόγος.
6. Προτίμηση παθητικής σύνταξης.
7. Δυνατότητα να παραμένει αναλλοίωτος στο χρόνο.

8. Διάσωση πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω του γραπτού λόγου.
9. Διευκολύνει την ανάπτυξη των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών και γενικότερα του πολιτισμού.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- ✓ Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από μορφωμένα – καλλιεργημένα άτομα.
- ✓ Χαρακτηρίζεται από έλλειψη αυθορμητισμού, τυπικότητα, υποκριτικότητα.
- ✓ Είναι μεταγενέστερος του προφορικού.
- ✓ Δεν μπορούν να αποδοθούν τα παραγλωσσικά και τα εξωγλωσσικά στοιχεία.
- ✓ Είναι πολυσήμαντος - δημιουργεί κάποιες φορές προβλήματα επικοινωνίας.
- ✓ Αντιπροσωπεύει παλαιότερες γλωσσικές μορφές - δεν ακολουθεί τις εξελίξεις της γλώσσας, δεν ανταποκρίνεται πάντα στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις.
- ✓ Χρειάζεται χρόνο και λογική διεργασία.
- ✓ Στερείται φυσικότητας - είναι απόμακρος από τους ρυθμούς της καθημερινής ζωής.
- ✓ Στερεί την άμεση ανατροφοδότηση από τις αντιδράσεις του κοινού, καθώς δεν επικοινωνεί άμεσα.